

Sygn. akt II KZ 3/21

POSTANOWIENIE

Dnia 23 lutego 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel

w sprawie **F. M.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 23 lutego 2021 r.,
zażalenia skazanego
na zarządzenie Zastępcy Przewodniczącego X Wydziału Karnego Sądu
Okręgowego w W. z dnia 8 stycznia 2021 r., sygn. akt X Ka (...), o odmowie
przyjęcia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku
Sądu Okręgowego w W. z dnia 18 grudnia 2020 r., sygn. akt X Ka (...),

postanowił:

**uchylić zaskarżone zarządzenie i sprawę przekazać do
ponownego rozpoznania Prezesowi Sądu Okręgowego w W..**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 18 grudnia 2020 r. (sygn. akt X Ka (...))
utrzymał w mocy wobec F. M. wyrok Sądu Rejonowego w W. z dnia 17 grudnia
2019 r. (sygn. akt X K (...)). Pismem z dnia 21 grudnia 2020 r. skazany wniósł o
doręczenie mu wyroku. Dnia 4 stycznia 2021 r. skazany wniósł o doręczenie mu
uzasadnienia wyroku. Zarządzeniem Zastępcy Przewodniczącego X Wydziału
Karnego w Sądzie Okręgowym w W. z dnia 8 stycznia 2021 r. (sygn. akt X Ka (...))
odmówiono przyjęcia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia
wyroku z uwagi na niedotrzymanie terminu, o jakim mowa w art. 120 § 2 k.p.k.

Na powyższe zarządzenie zażalenie wniósł skazany, wskazując, iż był
przekonany, że jego pierwotny wniosek wystarczy, gdyż domagając się doręczenia
wyroku otrzyma także uzasadnienie. Podkreślił, że w piśmie z grudnia 2020 r.

związanym z wniesioną apelacją prosił o doręczenie także uzasadnienia, z uwagi na okoliczność, że nie będzie obecny na rozprawie apelacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Zgodnie z orzecznictwem ETPCz, prawo do poznania motywów (zwłaszcza prawomocnego) wyroku jest immanentnym elementem prawa do obrony i prawa do sądu (por. m.in. sprawę Witkowski przeciwko Polsce, skarga nr 21497/14). Jak podkreślał także polski Trybunał Konstytucyjny "uzasadnianie orzeczeń sądowych jest decydującym komponentem prawa do rzetelnego sądu, jako konstytucyjnie chronionego prawa jednostki. Uzasadnienie sądowe pełni następujące funkcje: wymusza samokontrolę sądu, który musi wykazać, że orzeczenie jest materialnie i formalnie prawidłowe oraz odpowiada wymogom sprawiedliwości; dokumentuje argumenty przemawiające za przyjętym rozstrzygnięciem; jest podstawą kontroli zewnętrznej przez organy wyższych instancji; służy indywidualnej akceptacji orzeczenia; umacnia poczucie zaufania społecznego i demokratycznej kontroli nad wymiarem sprawiedliwości; wzmacnia bezpieczeństwo prawne" (wyrok TK z dnia 16 stycznia 2006 r., SK 30/05, OTK-A 2006/1/2, Dz. U. 2006/15/118). Na wagę i znaczenie uzasadnienia wyroku sądowego zwracał także uwagę Sąd Najwyższy (por. wyrok z 4 listopada 2003 r., sygn. akt V KK 74/03).

Nadmierny formalizm w ocenie wniosków o doręczenie orzeczeń w postępowaniu karnym często prowadzi właśnie do naruszenia wskazanych wyżej praw podsądnego. Nie można wymagać od podmiotu, który nie jest profesjonalistą posługiwania się ustawowymi formułkami. Każdy wniosek takiej osoby należy rozpatrywać w perspektywie art. 118 § 1 k.p.k. i ocenić, czego tak naprawdę dotyczy. Zgodzić się należy ze skarżącym, że był on usprawiedliwiony w przekonaniu, że doręczenie wyroku nastąpi wraz jego uzasadnieniem. Osoba nie będąca prawnikiem nie musi rozpoznawać przyjmowanych na gruncie ustawy i doktryny procesu karnego rozróżnień. Jeżeli Sąd miał wątpliwość, czy skazany potrzebuje jedynie treści wyroku, czy także uzasadnienia – winien zwrócić się do niego z prośbą o wyjaśnienie i doprecyzowanie pierwotnego wniosku. Takie postąpienie wzmocniłoby zaufanie do wymiaru sprawiedliwości.

Wobec powyższego zażalenie uznać należy za zasadne. Właściwe w sprawie podmioty w strukturze Sądu Okręgowego w W. zobowiązane są zatem do

oceny intencji wnioskodawcy, mając na względzie całokształt korespondencji w sprawie. Ponadto zbadać należy deklarowaną przez wnioskodawcę sygnalizację potrzeby doręczenia uzasadnienia jeszcze przed wyrokowaniem.